



Vinarska cesta 4, 5271 Vipava
Tel: 05 36 64 340 Fax: 05 36 64 344
E-mail: info@os-vipava.si
Splet: <http://www-os-vipava.si>

NEOBVEZNI IZBIRNI PREDMETI

(ŠOLSKO LETO 2017/18)

Kazalo vsebine

SPLOŠNA POJASNILA	3
OPISI PREDMETOV	
ANGLEŠČINA V 1. RAZREDU	5
NEMŠČINA.....	7
UMETNOST	8
TEHNIKA	10
RAČUNALNIŠTVO	12
ŠPORT.....	13

Splošna pojasnila

V skladu z določbami Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 63/13), uvajamo neobvezne izbirne predmete (v nadaljevanju NIP). V šolskem letu 2017/18 bomo izvajali NIP v 1., 4., 5., 6 razredu ter v 7. in 8. in 9. razredu. Učenci 4., 5. in 6. razreda lahko izbirajo med nemščino (2 uri tedensko), tehniko, računalništvom, športom in umetnostjo. V skladu s predmetnikom se neobvezni izbirni predmeti šport, umetnost, tehnika in računalništvo izvajajo po eno uro tedensko, izjema je drugi tuji jezik (v našem primeru nemščina), ki se izvaja dve uri tedensko. Neobvezni izbirni predmeti omogočajo učencu, da obiskuje pouk tistega predmeta, ki ga izbere glede na svoje želje oz. sposobnosti.

Seveda pa se lahko učenec v soglasju s starši odloči, da ne bo obiskoval nobenega neobveznega izbirnega predmeta. Učenci 4., 5. in 6. razreda **lahko izberejo eno ali največ dve** uri pouka NIP tedensko. Posamezni predmet se bo izvajal, če bo prijavljenih **najmanj 12 učencev**. V primeru, da gre za edino učno skupino na šoli, pa za najmanj 8 učencev. Učne skupine pri pouku neobveznih izbirnih predmetov se bodo oblikovale ločeno za matično šolo in ločeno za podružnico šole.

V 7., 8. in 9. razredu se lahko učenci odločajo o pouku drugega tujega jezika kot neobveznega izbirnega predmeta (nemščina). Učenec lahko vsako leto zamenja NIP, če to želi, lahko pa svoje znanje pri istem predmetu nadgrajuje in pogloblja od 4. do 6. razreda, pri tujem jeziku pa od 4. do 9. razreda. Neobvezni izbirni predmeti so pri ocenjevanju izenačeni z obveznim predmeti, torej se znanje pri neobveznih izbirnih predmetih ocenjuje, zaključne ocene pa se vpišejo v spričevalo.

Prisotnost učenca pri neobveznih izbirnih predmetih se obravnava enako kot pri obveznih predmetih, vsako odsotnost pa morajo starši opravičiti. Ko učenec neobvezni izbirni predmet izbere, ga ne more opustiti, temveč ga mora obiskovati do konca šolskega leta. V primeru, da se ob začetku šolskega leta posamezni učenec premisli in želi zamenjati neobvezni izbirni predmet, je menjava možna v mesecu septembru tekočega šolskega leta, vendar le v okviru normativno predpisanega števila učnih skupin ali učencev in le v primeru, da sprememba ne ogrozi obstoja skupine oz. do popolnitve posamezne učne skupine. Šola samostojno organizira in oblikuje učne skupine, skladno s predpisanimi normativi, za vsako šolsko leto posebej. Učna skupina pri predmetu šport se bo predvidoma delila, če bo v njej 21 ali več učencev, medtem ko je za ostale učne skupine normativ 28 učencev.

Neobvezni izbirni predmeti sodijo v razširjen program šole, zato ti predmeti ne morejo biti uvrščeni v urnik med obvezne predmete. Glede na organizacijo obveznih



Vinarska cesta 4, 5271 Vipava
Tel: 05 36 64 340 Fax: 05 36 64 344
E-mail: info@os-vipava.si
Splet: <http://www-os-vipava.si>

predmetov, se bodo neobvezni izbirni predmeti lahko izvajali v predurah, po pouku 6. ali 7. uro ali v času podaljšanega bivanja, lahko tudi v obliki blok ur.

Opisi neobveznih izbirnih predmetov

ANGLEŠČINA – 1. RAZRED (70 ur)

Zgodnejši začetek učenja tujega jezika pozitivno vpliva na otrokov spoznavni razvoj, npr. na fleksibilnost mišljenja, na metajezikovno zavedanje, boljše poznavanje maternega jezika, zavedanje o procesu učenja ter razvijanje lastnih strategij učenja.

Pomen usvajanja tujega jezika v prvem razredu

Raziskave s področja razvojne psihologije, psiholingvistike, sociolingvistike in jezikoslovja podpirajo uvajanje tujih jezikov v čim zgodnejše otroštvo, kajti vrtec in osnovna šola dajeta temelj vsem področjem učenja, ki jih določena skupnost prepoznava kot pomembne. Kakovostno učenje/poučevanje tujih jezikov v zgodnjem obdobju temelji na razvojnih lastnostih otrok, kot so npr. radovednost, želja po učenju, potreba po sporazumevanju, pripravljenost in sposobnost posnemanja ter sposobnost izgovarjanja novih in neznanih glasov. Namen učenja/poučevanja tujega jezika v prvem razredu je senzibilizacija za tuji jezik, ki hkrati spodbuja pozitiven odnos do tujih jezikov in daje učencu možnost celostnega učenja. Poučevanje in učenje tujih jezikov v prvem razredu poteka v spodbudnem in varnem učnem okolju, temelji na personalizaciji in diferenciaciji pouka ter spremljanju in spodbujanju napredka posameznega učenca.

SPLOŠNI CILJI

Učenci pri učenju tujega jezika v prvem razredu razvijajo spoznavne, medkulturne in metakognitivne spretnosti/zmožnosti ter ključne kompetence za vseživljenjsko učenje. Splošni cilji učenja tujega jezika v prvem razredu so:

- + senzibilizacija za jezike;
- + spoznavanje kulturne različnosti in stikov med kulturami;
- + razvijanje učenčevih sprejemniških, tvorbnih in interaktivnih spretnosti/zmožnosti.

V prvem razredu se tuji jezik povezuje s cilji, vsebinami in dejavnostmi drugih predmetov. Učenci si pridobijo prvo znanje o svetu z maternim/prvim jezikom, ki ga tuji jeziki širijo in dopolnjujejo. Teme pri pouku tujega jezika se navezujejo na vsebine drugih predmetov v prvem razredu. Učenci pridobivajo izkušnje s tujim jezikom s poudarkom na spodbujanju in razvijanju slušnih in govornih zmožnosti v kontekstu celostnega učenja v učnih okoliščinah.

V pouk vključujemo poleg besedne tudi nebesedne prvine komunikacije, ki so sestavni del sporazumevanja.

Ocenjevanje znanja

Ocenjevanje znanja poteka v skladu z veljavno zakonodajo. V prvem razredu z opisnimi ocenami izrazimo, kako učenec napreduje glede na opredeljene cilje oziroma



Vinarska cesta 4, 5271 Vipava
Tel: 05 36 64 340 Fax: 05 36 64 344
E-mail: info@os-vipava.si
Splet: <http://www-os-vipava.si>

standarde znanja v učnem načrtu. Načini ocenjevanja so ustni ter pisni odgovori in drugi načini v skladu s pravilnikom. Pri poslušanju in slušnem razumevanju si učitelj pomaga z učenčevimi grafičnimi prikazi, likovnimi in tehničnimi izdelki, obkroževanjem ali/in povezovanjem sličic, s prenašanjem podatkov v drugo obliko, itn. Pri govornem sporočanju in sporazumevanju si učitelj pomaga s poimenovanji, komentarji, napovedovanji, dopolnjevanji, igro vlog, opisi postopkov itn.

NEMŠČINA – 4. 5.,6.,7.,8. RAZRED (70 ur), 9. RAZRED (64 ur)

Učenec se z učenjem drugega tujega jezika usposablja za govorne in pisne stike, za pridobivanje in razumevanje informacij v tujem jeziku. Znanje več tujih jezikov omogoča učencu dostop do različnih avtentičnih virov; s tem pridobiva in pogloblja splošno znanje ter širi večjezičnost in medkulturnost. Z učenjem drugega tujega jezika prepozna in ozavešča razlike in podobnosti med lastno kulturo in drugimi kulturami. Pri tem pogloblja zavest o lastni kulturni identiteti, vzpostavlja in razvija pozitiven odnos do drugih kultur. Pouk drugega tujega jezika, ki poteka od četrtega do devetega razreda, izvajamo kot neobvezni izbirni predmet v obsegu dveh ur na teden. Učenec se v pouk drugega tujega jezika vključi prostovoljno. Možnost izbirnosti različnih jezikov dopušča učencu, da nadaljuje z izbranim jezikom ali naslednje leto izbere novega. Ko se učenec vključi v pouk drugega tujega jezika, ga mora obiskovati do konca pouka v tekočem šolskem letu.

SPLOŠNI CILJI

Učenec se pri pouku drugega tujega jezika sistematično usposablja za osnovno sporazumevanje s tujimi govorniki v vsakdanjih okoliščinah, se uvaja za uporabo tega jezika pri pridobivanju podatkov iz pisnih in drugih virov.

Ocenjevanje znanja

Znanje učencev v tem učnem načrtu ocenjujemo s številčnimi ocenami. Ocenjevanje znanja poteka v skladu z zakonodajo, in sicer ustno, pisno in na druge načine.

Z ustnim načinom učitelj ocenjuje predvsem govorno sporazumevanje in sporočanje ter slušno razumevanje. Pri ustnih načinih učenec ustno odgovarja s poimenovanji, komentarji, napovedovanji, dopolnjevanji, igro vlog, izvedbo postopka itn. S pisnim načinom učitelj ocenjuje predvsem slušno in bralno razumevanje ter pisno sporazumevanje in sporočanje. Pri pisnih načinih učenec odgovarja z izbiro danih možnosti, s povezovanjem besednih in slikovnih prikazov, s prenašanjem podatkov v drugo obliko, s pisnim poimenovanjem stvari, kratkim opisom slikovnih in grafičnih prikazov, pisnimi sestavki, grafičnimi prikazi, likovnimi in tehničnimi izdelki itn.

UMETNOST - 4., 5. 6. RAZRED (35 UR)

Kulturno-umetnostno vzgojo učencev obravnavamo prek ustvarjanja kulturno-umetniških del (npr. ustvarjanje gledališke, lutkovne predstave, filma, plesne, folklorne postavitve, muzikala, literarnega, glasbenega dogodka, likovne razstave). Učenci z izkušenjskim učenjem pridobijo elementarne izkušnje skozi umetnost, kar je podlaga za ponotranjenje in razumevanje vrhunske umetnosti (vzgoja poslušalcev, gledalcev in bodočih izvajalcev vrhunske umetnosti, vzgoja za kakovostno preživljanje prostega časa). Tako je učenčeva ustvarjalnost temeljni pogoj za oblikovanje in nastajanje vrhunske ustvarjalnosti in umetnosti.

Učenci z ustvarjanjem izražajo in spoznavajo sebe v odnosu do okolja ter pri tem osebno rastejo (razvoj učenčeve samozavesti, samopodobe, osebne in nacionalne identitete).

Predmet je enoleten (lahko ga izvajamo v četrtem, petem ali šestem razredu osnovne šole) oz. je projektno zasnovan, pri čemer učitelj v sodelovanju z učenci vsako leto na novo izbere tematiko in vsebine za uresničevanje ciljev predmeta.

SPLOŠNI CILJI

- + Vzbujanje učenčeve radovednosti, sproščanje z umetnostjo ter razvijanje interesa in aktivnega odnosa do kulture in umetnosti (kulturno-umetnostna vzgoja).
- + Oblikovanje pozitivnega odnosa do nacionalne in svetovne kulturno-umetniške dediščine ter njenega vključevanja v sodobnost.
- + Krepitev in razvijanje učenčeve neposredne zaznavno-doživljajske sposobnosti, estetskih izkušenj, želja, predstav in domišljije skozi predstavo, igro, muzikal, video, sliko ali objekt, tako da bodo učenci znali pojasniti, razlikovati in reflektirati svoje dojemanje.
- + Razvoj učenčeve osebne in narodnostne identitete.
- + Učenčevo ustvarjanje, poustvarjanje in vrednotenje njegovi razvojni stopnji primernih dejavnosti in izdelkov.
- + Raziskovanje sodobne, danes žive umetniške produkcije, ki poudarja pomen razvijanja učenčevega razumevanja kulturnega okolja, v katerem živi.

Ocenjevanje znanja

Pri predmetu umetnost učenčevo znanje ocenjujemo s številčnimi ocenami glede na opredeljene cilje in standarde v učnem načrtu. Ocenjujemo npr. učenčeve ustne odgovore, likovne, glasbene, praktične in druge izdelke, projektno delo, nastope učencev, videoinštalacije, poimenovanja, komentarje, napovedovanje, dopolnjevanje, igro vlog in druge dejavnosti. Pri ocenjevanju izhajamo iz opredelitve, kaj naj bi se učenci naučili oz. kaj naj bi znali, zmogli, obvladali (količina znanja) in kako dobro



Vinarska cesta 4, 5271 Vipava
Tel: 05 36 64 340 Fax: 05 36 64 344
E-mail: info@os-vipava.si
Splet: <http://www-os-vipava.si>

(kakovost znanja, spretnosti), kar opredelimo z ustreznimi kriteriji (npr. izvirnost in izvedba, sporočilnost, izraznost, angažiranost, samostojnost, uporabnost izdelka).

TEHNIKA - 4., 5. 6. RAZRED (35 UR)

Izbirni predmet tehnika pogloblja, razširja in nadgrajuje predmeta naravoslovje in tehnika v četrtem in petem ter tehnika in tehnologija v šestem razredu. Predmet omogoča učencem poglobitev in sintezo nekaterih temeljnih znanj s tehničnega področja in povezavo z drugimi predmetnimi področji. Predstavlja načine, sredstva in organizacijske oblike spreminjanja narave ter učinke nanjo, kar v ustvarjalnem delovnem procesu pomeni preoblikovanje in oblikovanje naravnih in umetnih gradiv v novo obliko.

Razširja osnovna spoznanja o tehnoloških lastnostih posameznih gradiv in praktična znanja, spretnosti in delovne navade pri uporabi orodja, pripomočkov, strojev in naprav za oblikovanje in obdelavo gradiv. Pri praktičnem delu učenci spoznavajo nevarnosti in varnostne ukrepe ter razvijajo spretnosti in navade pri uporabi zaščitnih sredstev.

Konstruiranje modelov s sestavljanjkami omogoča pridobivanje tehničnega in fizikalnega znanja in izkušenj ter razvijanje sposobnosti za ustvarjalnost in konstruktorstvo.

Risanje in branje tehnične in tehnološke dokumentacije pomenita načine in sredstva grafičnega in pisnega sporazumevanja v tehniki in tehnologiji ter navajanje na izražanje zamisli, kar razvija prostorsko predstavljalnost in prostorsko inteligenco učencev. Spodbuja ustno izražanje z uporabo slovenskih tehničnih izrazov.

SPLOŠNI CILJI

Učenci (samostojno in v skupinah):

- ✚ spoznavajo namen in pomen tipičnih tehničnih predmetov, pojavov in procesov ter odkrivajo osnovne tehnične funkcije, ki pri učencih gradijo pojmovno logično strukturo v okviru spoznavnega in raziskovalnega ter tehnično-tehnološkega procesa,
- ✚ opazujejo, preizkušajo, raziskujejo in ugotavljajo tehnične in tehnološke lastnosti gradiv ter jih z orodjem, pripomočki in delno s stroji preoblikujejo in oblikujejo,
- ✚ si v delovnem procesu pridobivajo znanje, utrjujejo, poglobljajo in razvijajo določene spretnosti in sposobnosti,
- ✚ oblikujejo zamisli iz pridobljenega znanja v spoznavnem procesu in pridobljenih izkušenj ter z iskanjem in uporabo različnih virov informacij,
- ✚ razvijajo zamisli z opazovanjem in analiziranjem obstoječih predmetov, z izdelavo skic, 3D modeliranjem in na podlagi konstrukcije z gradniki sestavljanjk,
- ✚ predstavijo razvite zamisli, o njih razpravljajo, ugotavljajo prednosti in slabosti njihovih idej in predlagajo različne rešitve za organizacijo in potek delovnega procesa,

- + načrtujejo potek dela, izberejo primerna gradiva, orodja, stroje in pripomočke in varno izdelujejo predmete,
- + uporabljajo gradiva, ki jih lahko obdelujejo in preoblikujejo, kot so les, papirna gradiva, kovina, umetne snovi in druga primerna gradiva, ki jih lahko uporabijo v različnih kombinacijah,
- + preverjajo skladnost izdelkov s tehnično in tehnološko dokumentacijo, preizkusijo delovanje, vrednotijo izdelke in delo,
- + rešujejo resnične (avtentične) naloge in probleme s področja gibanja in električnega krmiljenja in konstrukcijske rešitve prikažejo s celovitimi konstrukcijami, zgrajenimi s sestavljanjami,
- + razvijajo sposobnost opazovanja in predstavljanja tehničnih pojavov in naprav,
- + upoštevajo pravila varnosti pri delu z orodji in stroji ter razvijajo odgovoren odnos do svoje varnosti in varnosti drugih,
- + ob delu gojijo kulturo odnosov in sodelovanja v skupini, gojijo odgovornost, ekonomičnost izrabe časa, gradiv in energije, natančnost ter red,
- + v okviru celovitega procesa izvajanja vsebin spoznavajo svoje sposobnosti in nagnjenja.

Ocenjevanje znanja

Pri izbirnem predmetu tehnika preverjamo in ocenjujemo tri elemente, in sicer znanje, proces dela in rezultate dela.

RAČUNALNIŠTVO - 4., 5. 6. RAZRED (35 UR)

Predmet ne temelji na spoznavanju dela s posameznimi programi, ampak učence seznanja s temeljnimi računalniškimi koncepti in procesi. Učenci se pri računalništvu seznanjajo s tehnikami in metodami reševanja problemov in razvijajo algoritmičen način razmišljanja, spoznavajo omejitve računalnikov in njihov vpliv na družbo. Način dela pri predmetu spodbuja ustvarjalnost, sodelovanje in poseben način razmišljanja ter delovanja. S spoznavanjem računalniških konceptov in razvijanjem postopkovnega načina razmišljanja učenci pridobivajo znanja, spretnosti in veščine, ki so veliko bolj trajni kot hitro razvijajoče se tehnologije. Ta znanja so neodvisna od tehnologij. Znanja, ki jih pridobijo učenci pri tem predmetu, so prenosljiva ter uporabna na vseh področjih človeških dejavnosti. Učencem bodo koristila tudi pri drugih predmetih in v poznejšem življenju. Ta znanja, spretnosti in veščine so del digitalne pismenosti v evropskem referenčnem okvirju osmih ključnih kompetenc.

SPLOŠNI CILJI

Pri predmetu učenci:

- ✚ spoznavajo temeljne koncepte računalništva,
- ✚ razvijajo algoritmični način razmišljanja in spoznavajo strategije reševanja problemov,
- ✚ razvijajo sposobnost in odgovornost za sodelovanje v skupini ter si krepijo pozitivno samopodobo,
- ✚ pridobivajo sposobnost izbiranja najustreznejše poti za rešitev problema,
- ✚ spoznavajo omejitve človeških sposobnosti in umetne inteligence,
- ✚ se zavedajo omejitev računalniških tehnologij,
- ✚ pridobivajo zmožnost razdelitve problema na manjše probleme,
- ✚ se seznanjajo z abstrakcijo oz. poenostavljanjem,
- ✚ spoznavajo in razvijajo zmožnost modeliranja,
- ✚ razvijajo ustvarjalnost, natančnost in logično razmišljanje,
- ✚ razvijajo in bogatijo svoj jezikovni zaklad ter skrbijo za pravilno slovensko izražanje in strokovno terminologijo.

Ocenjevanje znanja

Preverjanje znanja poteka v vseh fazah učnega procesa. Doseganje učnih ciljev ocenjujemo ustno in pisno ali z ocenjevanjem izdelka/ projekta. Pri ustnem ocenjevanju vrednotimo razumevanje temeljnih konceptov podane snovi, uspešnost vrednotenja in zagovarjanja ustvarjenih algoritmov ter programov in samostojnost pri iskanju rešitev zastavljenega problema. Pri ocenjevanju izdelka/projekta ocenjujemo:

- kompleksnost zastavljenega problema, • vključenost računalniških konceptov v končni rešitvi, • delovanje končne rešitve, • učinkovitost oz. preprostost rešitve.

ŠPORT- 4., 5. 6. RAZRED (35 UR)

Neobvezni izbirni predmet šport, namenjen učencem drugega obdobja, vključuje vsebine, ki morajo biti prisotne v vsakodnevni športni vadbi učencev (teki, skoki, plezanja, akrobatske prvine idr.), in številne nove vsebine, ki jih ni v rednem programu predmeta šport. Tako dopolnjuje osnovni program predmeta šport, skupaj pa predstavljata obogateno celoto in pomembno spodbudo za oblikovanje učenčevega dejavnega življenjskega sloga. Z dejavnim življenjskim slogom bo tako lahko v mladostništvu in odraslosti skrbel za dobro počutje, zdravje, vitalnost in življenjski optimizem.

SPLOŠNI CILJI

Učenec bo s pomočjo kakovostne, dovolj intenzivne in varne športne vadbe izboljšal svojo gibalno kompetentnost, tako da bo:

- ✚ ustrezno gibalno učinkovit glede na svoje značilnosti in stopnjo biološkega razvoja;
- ✚ usvojil nekatere nove spretnosti in znanja, ki mu bodo omogočala varno in odgovorno sodelovanje v različnih športnih dejavnostih pri pouku in v prostem času;
- ✚ razumel pomen vsakodnevnega gibanja in športa ter njihovih vplivov na oblikovanje dejavnega življenjskega sloga.

Ocenjevanje znanja

Učitelj sprti strokovno utemeljeno diferencira in individualizira učni proces – prilagaja zahtevnost praktičnih vsebin ter razmerje med obsegom in intenzivnostjo obremenitev posameznim učencem ali skupini učencev. Ker pri gibanju in športu ni končnih znanj, temveč je učinkovito tisto gibanje, ki je prilagojeno značilnostim posameznika, učitelj postavi učencem individualne cilje, poišče vsebine, pri katerih bodo uspešni, diferencira metodične postopke in poudarja pomembnost njihovega osebnega napredka. Osnova za ocenjevanje bo:

- napredek v nekaterih gibalnih spretnostih ob upoštevanju individualnih sprememb v telesnem in gibalnem razvoju ter
- razumevanje športa in njegovih vplivov.

Pri tem učitelj ocenjuje različna področja in uporablja različne načine ocenjevanja: nastopi, pisni in ustni ter drugi izdelki. Predvsem ocenjuje uporabo znanj v različnih realnih okoliščinah.